

S P I S T R E Ś C I

OPACTWO CYSTERSKIE W MARIENWALDE

I. Fundacja opactwa bierzwnickiego. Zanim przybyli cystersi. Uwarunkowania i przebieg fundacji. Czas i miejsce fundacji. Fundatorzy klasztoru. Czy organizowanie opactwa przerwali Krzyżacy? Zasiadlenie klasztoru przez konwent.	6
II. Klasztor. Historia budowy klasztoru. Kościół. Spacer po klasztorze. Margrabia „ze strzałą”. Spichlerz. Cegły z gwiazdami. Czy cystersi z Bierzwnika widzieli meteoryt?	15
III. Konwent. Opaci. Oficjałowie. Konwent. Rodzina klasztorna.	27
IV. Posiadłości-gospodarka-polityka. Uposażenie fundacyjne. Kolonizacja. Historia zapisana w nazwach. Pierwsze nadania. Początki działalności gospodarczej. Kryzys i rozój posiadłości. Za panowania Zakonu Krzyżackiego. Pod panowaniem Hohenzollernów.	30
V. Sekularyzacja. Jan Kostrzyński. Rozwiązanie klasztoru. Znaczenie opactwa. Wpływ klasztoru na okoliczne rycerstwo.	42

DZIEJE DOMENY BIERZWNICKIEJ

I. Początki Amtu Marienwalde. Utworzenie i zasięg domeny. Pierwsi zarządcy. Zarządców dwóch.	46
II. Świętość Lipinki. Okręg łowiecki. Zamek myśliwski-Jagersburg. Pobyty władców w Lipince.	48
III. Czasy amtmanna Bernda von Waldow. Młodość. Droga do urzędu. Początek zarządu Bierzwnikiem. Czas wojny. Panorama Bierzwnika i Lipinki. Konferencja bierzwnicka. Podróże. Zagłada Lipinki. Ostatnie lata von Waldowa.	51
IV. Odwiedziny władców Prus i Rosji. Wielki elektor i pierwszy król pruski w Bierzwniku. Kolejni zarządcy. Car Piotr I w Klasztorne.	59
V. Szklana historia Bierzwnika. Założenie hut szkła w Bierzwniku. Kryzys. Bierzwnickie szkło. Powstanie huty w Breniu. Kolejny kryzys. Huta w Głusku.	62
VI. Gospodarczy rozwój dóbr domanalnych. Młyny wodne. Wiatraki, Kuźnie. Sołtysowie. Smolarnie. Emigracja. Myślistwo i leśnictwo. Las Margrabiego. Strażnicy rewirów. Larty łowieckie. Łowy na wilki.	67
VII. Protestancka sieć parafialna. Reformacja. Parafia Bierzwnik. Parafia Breń. Parafia Chłopowo. Parafia Klasztorne. Parafia Kolsk. Parafia Radęcin. Parafia Zieleniewo.	75
VIII. Dzieje miejscowości. Nowa kolonizacja. Bierzwnik. Płoszkowo. Objezierze. Klasztorne. Jaglisko. Radęcin. Pławno. Kolsk. Górzno. Chłopowo. Bożejewko. Rakowo. Zieleniwo. Pustkowie. Breń. Starzyce. Łasko. Wygon. Lipinka. Słowin. Łączyn. Stare Osieczno. Zatom. Moczele. Zdrój. Smolarnia chłopska. Strumienno.	79
IX. Rosenstielowie z Marienwalde. Początki rodu. Założyciel linii bierzwnickiej. Moritz von Rosenstiel. Srebrny rubel. Ostatni bierzwnicki dzierżawca. Okolice Bierzwnika w styczniu 1945 roku Koniec Marienwalde. Zjazd Rosenstielów w Bierzwniku (2002).	95